

RATNICI DUGE

Gabrijele Klima

Godina je 1971. Ribarski brod iz luke Vankuver isplovljava prema Aljasci kako bi pokušao da zaustavi nuklearnu eksploziju. Na njemu je i Tim, koji se tajno ukrao da bi učestvovao u poduhvatu. Taj ribarski brod zove se *Grinpis* i njegovo putovanje promeniće život naše planete i miliona ljudi.

Tim ima trinaest godina i zna da njegov život nije sav u tom brodogradilištu u kojem radi s tatom. Kad u grad stignu ti čupavi čudaci – hipiji, kako ih tata zove, Tim želi da ih upozna; oni govore o stvarima koje on nikada nije čuo, o posvećenosti, okolini i promeni sveta. Žele da odu sve do Aljaske da zaustave nuklearnu eksploziju. Jednog jutra, kao slepi putnik, Tim na *Grinpisu* kreće u avanturu. Tako započinje putovanje male grupe heroja koja će dati život najvećem ekološkom pokretu u istoriji.

Gabrijele Klima (1967) je italijanski pisac i ilustrator knjiga za decu i omladinu. Objavio je veliki broj romana i zbirki, koji su prevedeni na dvadesetak svetskih jezika. U svojim delima Klima pripoveda o nepravdi, različitosti, rasizmu, diskriminaciji, ekologiji, pomažući mladim čitaocima da bolje shvate svet u kojem žive.

Mirjana Ognjanović, prevodilac, pisac i novinar iz Beograda. Objavila nekoliko svojih zbirki priča i na srpski prevela dela Tomaza Landolfija, Dina Bucatija, Paola Maurensiga, Itala Kalvina, Paola Sorentina, Alesandra Piperna, Elene Ferante.

VELIKA EKOLOŠKA AVANTURA

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

ISBN 978-86-80802-60-2

Gabrijele Klima • RATNICI DUGE

RATNICI
DUGE

Naslov originala:
I Guerrieri dell'Arcobaleno
Gabriele Clima

© 2019 Edizioni EL S.r.l, Trieste Italy

© 2019 artwork Iacopo Bruno

© 2021 za srpsko izdanje Propolis Books

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Подршка Европске комисије за објављивање ове публикације не представља препоруку садржаја, који одражава искључиво погледе аутора, и Комисија не може сносити одговорност за било које коришћење информација садржаних у публикацији.

Gabrijele Klima
RATNICI DUGE

Prevela s italijanskog:
Mirjana Ognjanović

*Ne misli, čoveče, da je ovaj svemir stvoren tebe radi.
Bićeš pravednik ukoliko se prilagodiš kosmičkom skladu.*

Platon, *Zakoni*, 903

JEDAN

Gumeni čamac vraća se kada je već pao mrak. Ponovo su ga podigli na palubu broda „Filis”. Bob je seдео na palubi, u odelu za jedrenje na sebi, a pogleda izgubljenog, uperenog prema mračnoj pučini. *Možda i dalje misli na kitove, rekao sam sebi, one što su iščezli u dubinama, vraćajući se u svoj svet.*

Ostajem tu da ga posmatram, mirno, ne brinući se da će me razotkriti, budući da sam izračunao kako su mi potrebne tri i po sekunde da se vratim u skrovište. Nije da se hvalim, međutim, na ovom brodu naučio sam da se krećem bolje od bilo koga, da me niko ne vidi, poput miša – čisto da opišem kako to izgleda. Eto, taj put bolje bi mi bilo da sam se manje hvalisao i odmah se sklonio jer, čim sam se okrenuo kako bih se ponovo pokrio ćebetom, ruka Džona Kormaka obruši se na mene kao kakva sekira.

– Grom te spalio! – grmi dok mu oči kipe iz duplji.

Pokušavam da se izmigoljim, ali me Kormak steže tako čvrsto da osećam kako mi krcka ramena kost.

– Sad ću da te sredim! – on će meni.

Diže me kao džak krompira i, držeći me za pantalone, odlazi do palube, stiže do ograde i pruža ruku iznad vode. I ja se nađem kao visuljak u praznini, iznad crnog mora.

Eto, mrtav sam, razmišljam i čvrsto žmurim iščekujući samo da upadnem u vodu. Ne, istini za volju, mislim i na drugu stvar, a to je da nije baš bila dobra ideja što sam se ukrcao na „Filis”.

DVA

„**F**ilis” Kormak. Poznajem ovaj brod otkako sam se rodio – najolupaniji ribarski brodić u čitavoj Vankuverskoj luci. I Džon Kormak, kapetan, polupan je kao i brod; jedno oko ševrda mu iza naočara, tako da s vremena na vreme krene i napravi krug po sopstvenoj orbiti; nedostaju mu dva prsta na ruci i više od jednog zuba u ustima, tako da, kada govori, moraš da se štitiš uz pomoć kišobrana ako nećeš da te ispoliva pljuvačkom. Neki ga zovu Kormak Nevolja.

– Znaš li koliko godina ima ova krtinja? – pitao me je prvi put, u vreme kada sam ga upoznao. Sedeo sam na pristanišnom mostu, s pecaljkom u vodi. Žmirkajući zbog sunca, zagledao sam se u njega. Kako sam ja tada mogao da znam koliko brod ima godina? Na prvi pogled rekao bih stotinak; lak je otpadao u komadima i, dok si prolazio preko mosta – buć! Osećao si i video kako na vodi pluta bela kora, sva naborana.

– Trideset godina? – uzvratio sam.

– Trideset godina časnog rada na Beringovom moru u Kalifornijskom zalivu!

Udario je rukom po boku svog broda i „Filis” je odgovorila tupim zvukom, kao deblo puno vazduha i crvotočine.

– Zato, sinko – dodao je Kormak – skidaj kapu kada govoriš o staroj „Filis”!

Kapu sam skinuo, a Kormak je počeo da se smeje, još jednom udario rukom o bok broda i nestao ispod palube.

Svi u Vankuveru poznavali su staru „Filis” premda je promenila ime otkad su stigli oni propovednici, kako su ih neki nazivali. Postala je „Grinpis”, što se meni činilo kao ime koje više odgovara nekom deterdžentu nego brodiću. Kako god, što se mene tiče, ostajala je uvek stara „Filis” Kormak.

TRI

Propovednike sam prvi put video upravo tu, u luci, kako šetkaju gore-dole gledajući barke zavezane za bankine. Zadržali su se kod Džona Kormaka, razgovarali i posle se svi zajedno popeli na „Filis”. Posmatrao sam ih sa ulaza u radionicu za izradu čamaca i ribolovačkih brodova, sedeći na čekrku i jedući sendvič koji sam poneo za ručak. Video sam kako gledaju naokolo dok su razgovarali s Kormakom, kako gledaju „Filis”, trulo drvo, lak koji je otpadao u komadima. Smeškao sam se jer je bilo jasno da se ne pitaju može li ta činija preobučena u plovilo da im posluži. Naposletku su se rukovali i rastali. Kormak je ušao u „Filis”, a ostali su se udaljili idući duž bankine.

– Time! – viknuo mi je otac iz radionice.

– Stižem.

– Šta čekaš? Da se čamci sami naprave?

– Stižem, tata!

Progutao sam poslednji zalogaj i vratio se u radionicu.

ČETIRI

Ne znam zašto su ih nazivali „propovednicima”, možda baš zato što su se sastajali tamo dole kod Unitarističke crkve, u Četrdeset sedmoj ulici. Meni nisu ličili na crkvene ljude, činili su mi se više kao oni koji se nedeljom motaju po Stenli parku i sviraju, drže se za ruke i leže na zemlji sa cvećem u kosi. Tata ih je zvao „hipiji- ma” i govorio da su čupavci, da puše bez prestanka i ni za šta živo nisu stvoreni, da se muvaju gubeći vreme po ceo dan. Govorio je kako su već nastupile sedamdese- te, da idemo prema budućnosti, te da su svetu potrebni ljudi koji će se dati na posao, raditi, a ne pevati i gubiti vreme kao oni tamo.

Meni je izgledalo čudno što Unitaristička crkva ugošćava takve ljude, pa zato, iako mi Četrdeset sedma nije bila baš najbliža ulica, došao sam na pomisao da odem tamo i čujem o čemu govore. Nisam o tome ništa rekao tati, jasna stvar, jer samo bi se naljutio i rekao:

– Ti si lud, Time.

I tu bi stvar bila gotova. Rekoh mu da ću posle večere otići kod Šona, pošto je dobio novu knjigu „Fantastične četvorke”.

Te večeri napravio sam kajganu sa slaninom i lukom, u velikom tiganju; tata je celu pojeo sam, iskapio pola litre vina i onda se opružio na stolici, držeći ruke na potiljku.

– Hvala ti, Time. Ti ćeš ovo da pospremiš? – upitao me je zatim.

– Da, tata, ja ću se za sve pobrinuti.

Ustao je i izašao iz prostorije bacivši pogled, kao i uvek, na maminu fotografiju okačenu na zidu u pred-soblju: mama u svojoj žutoj haljini, žućoj od suncokreta koji su činili pozadinu, žućoj čak i od sunca što je obasjavalo sve naokolo. Zatim je otišao gore rekavši:

– Nemoj da ostaješ do kasno kod tog tvog prijatelja. Jasno?

Nisam mu odgovorio. Tako sam učinio za slučaj da ostanem duže, da ne bi ispalo kako sam slagao. Raspremio sam sto, oprao tanjire, a zatim otvorio ulazna vrata polako, kao da ne žurim, i tobože krenuo kod

Šona, koji je živeo tek jedan blok dalje.

– Zdravo, tata, odoh ja onda – rekao sam.

Seo sam brzo na bicikl i zaletio se prema Četrdeset sedmoj ulici.